

Bryssel, 14. toukokuuta 2018
(OR. en)

8795/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0049 (NLE)

SCH-EVAL 104
MIGR 57
COMIX 246

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	14. toukokuuta 2018
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	8289/18
Asia:	Neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Portugalissa palauttamisten alalla vuonna 2017 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 14. toukokuuta 2018 hyväksymä neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Portugalissa palauttamisten alalla vuonna 2017 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Neuvoston 7. lokakuuta 2013 antaman asetuksen (EU) N:o 1053/2013 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti tämä suositus toimitetaan Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille.

Neuvoston täytäntöönpanopäätös

SUOSITUKSEN

antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Portugalissa palauttamisten alalla vuonna 2017 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja toimeenpanevan komitean 16 päivänä syyskuuta 1998 pysyvän Schengenin arviointi- ja soveltamiskomitean perustamisesta tekemän päätöksen kumoamisesta 7 päivänä lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013¹ ja erityisesti sen 15 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tämän suosituksen antamista koskevan päätöksen tarkoituksena on suositella Portugalille toimia niiden puutteiden korjaamiseksi, jotka havaittiin palauttamisen alalla vuonna 2017 tehdyssä Schengen-arvioinnissa. Arvioinnista laadittu kertomus, joka sisältää havainnot ja arviot ja jossa luetellaan havaitut parhaat käytännöt ja puutteet, on hyväksytty komission täytäntöönpanopäätöksellä C(2018)302.

¹ EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27.

- (2) Hyväksi käytännöksi olisi katsottava raja- ja maahanmuuttoyksikön (SEF) ja rikosseuraamusviraston välinen yhteistyö, jolla helpotetaan sellaisten vankeusrangaistusta suorittavien kolmansien maiden kansalaisten välitöntä maastapoistamista, joista on tehty palauttamispäätös, ja samalla edistetään tuloksellisia palauttamismenettelyjä ja estetään säilöönottoaikojen piteneminen maastapoistamisen takia.
- (3) Sen varmistamiseksi, että palauttamista koskevaa Schengenin säännöstöä ja erityisesti direktiivissä 2008/115/EY vahvistettuja vaatimuksia ja menettelyjä noudatetaan², etusijalle olisi asetettava suositusten 1, 2, 4 ja 6–10 täytäntöönpano.
- (4) Olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi tehokkaalla ja oikeasuhteisella tavalla.
- (5) Tämä suosituksen sisältävä päätös olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja jäsenvaltioiden parlamenteille. Arvioidun jäsenvaltion on asetuksen (EU) N:o 1053/2013 16 artiklan 1 kohdan mukaan laadittava kolmen kuukauden kuluessa päätöksen hyväksymisestä toimintasuunnitelma, jossa luetellaan kaikki suositukset arvointikertomuksessa mainittujen puutteiden korjaamiseksi, ja toimitettava kyseinen suunnitelma komissiolle ja neuvostolle,

SUOSITTAA SEURAAVAA:

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

Portugalin tasavallan olisi

1. sisällytettävä kansalliseen lainsäädäntöön direktiivin 2008/115/EY 3 artiklan 7 kohdan mukaisesti objektiiviset perusteet, joiden pohjalta toimivaltaiset viranomaiset voivat arvioida palauttamismenettelyjen kohteena olevan kolmannen maan kansalaisen pakenemisen vaaraa;
2. varmistettava, että päätöksissä, joilla laittomasti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille myönnetään aikaa vapaaehtoista paluuta varten, luodaan samalla selkeä oikeudellinen velvoite poistua jäsenvaltioiden ja Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden alueelta direktiivin 2008/115/EY 3 artiklan 4 kohdan ja 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
3. muutettava ulkomaalaisten maahantulosta, maassa oleskelusta, maastapoistumisesta ja palauttamisesta 4 päivänä heinäkuuta 2007 annetun lain nro 23/2007, jäljempänä 'maahanmuuttolaki', 139 §:n 3 momenttia sen varmistamiseksi, että tuettua vapaaehtoista paluuta (ja uudelleenkotouttamista) koskevien ohjelmien edunsaajille osoitettujen palauttamispäätösten yhteydessä annetuissa maahantulokielloissa kielletään maahantulo ja oleskelu Portugalin ohella jäsenvaltioiden ja Schengenin säännöstöön osallistuvien maiden alueella; otettava tätä varten SIS II -järjestelmässä käyttöön tällaisten maahantulokieltojen osalta maahantulon tai maassa oleskelun epäämistä koskeva kuulutus;
4. muutettava maahanmuuttolain 139 §:n 3 momenttia ja 147 §:n 2 momenttia siten, että toimivaltaisia kansallisia viranomaisia vaaditaan arvioimaan yksilöllisesti kuhunkin asiaan liittyviä merkityksellisiä seikkoja, jotta voidaan määrittää niiden maahantulokieltojen pituus, jotka määrätään tuettua vapaaehtoista paluuta (ja uudelleenkotouttamista) koskevien ohjelmien edunsaajille ja kolmansien maiden kansalaisille, joille on määrätty maastapoistamista varten saattaja rajavartioasemalle asti;

5. perustettava järjestelmä, jolla varmistetaan, että palauttamispäätöksiä ja tarvittaessa maahantulokieltoja voidaan tapauskohtaisen arvioinnin perusteella ja suhteellisuusperiaatetta noudattaen antaa maassa laittomasti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille, jotka on pysäytetty maastalähtötarkastuksessa ulkorajalla;
6. toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kolmansien maiden kansalaisille, jotka eivät ole poistuneet maasta vapaaehtoista paluuta varten myönnetyn ajan kuluessa ja jotka havaitaan maastalähtötarkastuksessa ulkorajalla, määrätään järjestelmällisesti maahantulokielto direktiivin 2008/115/EY 11 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti;
7. toteutettava lisää toimenpiteitä palauttamispäätösten täytäntöönpanemiseksi tuloksellisesti ja oikeasuhteisesti direktiivin 2008/115/EY 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti; säädettävä tätä varten kansallisessa lainsäädännössä säilöönoton enimmäiskestosta, joka on riittävä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi tarvittavien menettelyjen päätökseen saattamiseen kaikissa olosuhteissa hyödyntäen direktiivin 2008/115/EY 15 artiklan 5 ja 6 kohdassa säädettyä joustavuutta; säädettävä kansallisessa lainsäädännössä mahdollisuudesta määrätä velvoitteita, joilla pyritään estämään pakenemisen vaara direktiivin 2008/115/EY 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti; varmistettava, että kolmansien maiden kansalaisten toimia sellaisen palauttamispäätöksen noudattamiseksi, jossa myönnetään aikaa vapaaehtoista paluuta varten, seurataan tehokkaasti; tiedotettava säännöllisesti Euroopan raja- ja merivartiovirastolle palauttamistarpeista asetuksen (EU) 2016/1624 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti³ ja harkittava luvan pyytämistä virastolta saada organisoida palauttamisoperaatioita ja osallistua viraston organisoimiin operaatioihin;

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/1624, annettu 14 päivänä syyskuuta 2016, Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 863/2007, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 ja neuvoston päätöksen 2005/267/EY kumoamisesta (EUVL L 251, 16.9.2016, s. 1).

8. varmistettava, että Lissabonin lentoaseman väliaikaisella odotusalueella (Espaço Equiparado a Centro de Instalação Temporária, EECIT) on erilliset majoitustilat, joilla taataan perheille riittävä yksityisyys ja perheiden yhtenäisyys direktiivin 2008/115/EY 17 artiklan 2 kohdan ja 5 artiklan b alakohdan mukaisesti; varmistettava, että väliaikaisella odotusalueella olevilla alaikäisillä on mahdollisuus vapaa-ajan toimintaan, kuten heidän ikäänsä sopivaan leikki- ja virkistystoimintaan, direktiivin 2008/115/EY 17 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
9. toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että maastapoistamista odottavia laittomasti oleskelevia kolmansien maiden kansalaisia ei pidetä väliaikaisella odotusalueella pidempään kuin 48 tuntia;
10. toteutettava toimenpiteitä säilöönotto-olosuhteiden parantamiseksi väliaikaisella odotusalueella varmistamalla, että alueen enimmäiskapasiteettia ei missään nimessä ylitetä, että säilöönotettuja kolmansien maiden kansalaisia varten on käytettävissä riittävästi tilaa ja vuoteita, että miesten asuntolaan tulee päivänvalo ja siellä on asianmukainen ilmanvaihto, että saatavilla on asianmukaisia kalusteita, virkistystoimintaa sekä pesulapalveluja, että säilöönotetut miehet ja naiset pidetään mahdollisuuksien mukaan erillään toisistaan ja että säilöönotettujen yksityisyyttä kunnioitetaan erityisesti saniteettitiloissa;
11. varmistettava, että Santo Antónion säilöönottokeskuksessa (UHSA) 16–18-vuotiaat alaikäiset majoitetaan yhdessä perheensä kanssa erillisiin majoitustiloihin, jotta voidaan taata perheille riittävä yksityisyys ja perheiden yhtenäisyys direktiivin 2008/115/EY 17 artiklan 2 kohdan ja 5 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja